

ΤΟ ΝΕΡΟ ΣΤΗ ΖΩΗ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

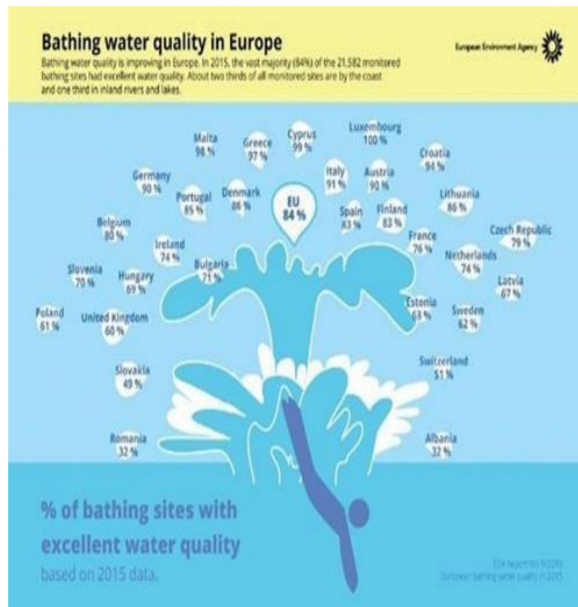
ΓΕΝΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ ΡΙΟΥ

Η σημασία και η χρήση του νερού στη ζωή μας

Το νερό αποτελεί βιώσιμης σημασίας αγαθό, το οποίο χρησιμοποιείται πολλαπλώς. Μία από αυτές τις χρήσεις, είναι, φυσικά, η πιο κοινή: η πόση του. Σύμφωνα με επιστημονικές μελέτες, το χρονικό όριο ζωής για έναν άνθρωπο χωρίς νερό, είναι περίπου μία εβδομάδα. Πιο συγκεκριμένα, ο καθηγητής βιολογίας στο George Washington University, Randall K. Packler, τονίζει το όριο της μίας εβδομάδας βασίζεται σε παρατηρήσεις ανθρώπων στο τέλος της ζωής τους, όταν σταματούσε η πρόσληψη και νερού. Επισημαίνεται ότι το διάστημα της μίας εβδομάδας είναι μια γενική εκτίμηση. Το πιο χαρακτηριστικό είναι οι τρεις με τέσσερις ημέρες. Ο Claude Piantadosi, καθηγητής στο Duke University, σχολίασε ότι μπορούμε να αντέξουμε 100 ώρες χωρίς να πιούμε νερό σε μέσες εξωτερικές συνθήκες. Αν έχει δροσιά, μπορούμε να αντέξουμε λίγο περισσότερο. Αν εκτεθούμε στον ήλιο, είναι λιγότερο.

Η οδηγία της ΕΕ για τα ύδατα κολύμβησης στοχεύει στην ενίσχυση της δημόσιας υγείας και της προστασίας του περιβάλλοντος με τον καθορισμό διατάξεων για την παρακολούθηση και την ταξινόμηση (σε τέσσερις κατηγορίες) των υδάτινων κολυμβητικών περιοχών, τα κράτη μέλη πρέπει να λαμβάνουν δείγματα των υδάτων κολύμβησης και να αξιολογούν τη συγκέντρωση τουλάχιστον δύο ειδών βακτηρίων μία φορά το μήνα σε κάθε τοποθεσία υδάτων κολύμβησης. Πρέπει να ενημερώνουν το κοινό μέσω «προφίλ υδάτων κολύμβησης», τα οποία θα περιλαμβάνουν, για παράδειγμα, πληροφορίες σχετικά με το είδος της ρύπανσης και τις πηγές που επηρεάζουν την ποιότητα των υδάτων κολύμβησης. Υπάρχει τυποποιημένο σύμβολο για την ενημέρωση του κοινού σχετικά με την ταξινόμηση των υδάτων κολύμβησης και την απαγόρευση της κολύμβησης. Κάθε χρόνο, η Επιτροπή και ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος δημοσιεύουν **αυτοπική έκθεση** σχετικά με την ποιότητα των υδάτων κολύμβησης

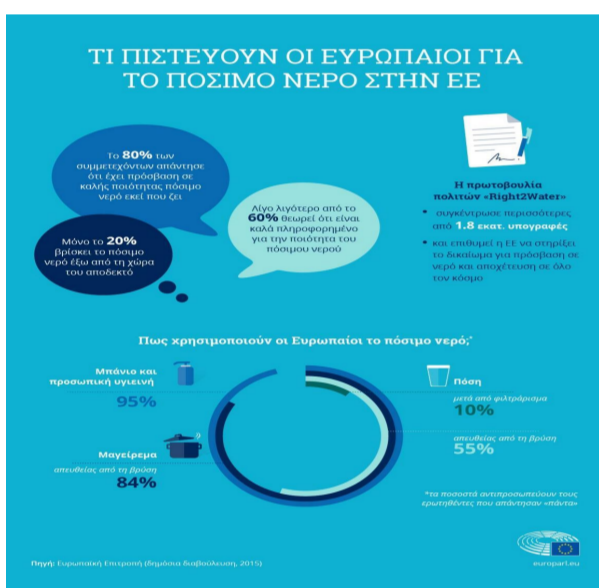

Ευρωπαϊκή Ένωση και νερό

Η νέα στρατηγική της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2030 (που εγκρίθηκε από την Επιτροπή τον Μάιο του 2020) αποσκοπεί στην περαιτέρω ενίσχυση της προστασίας των θαλάσσιων οικοσυστημάτων. Το ζήτημα αυτό κατείχε επίσης εξέχουσα θέση στην 15η σύνοδο της Διάσκεψης των μερών (COP15) της Σύμβασης για τη βιολογική ποικιλομορφία, η οποία ολοκληρώθηκε τον Δεκέμβριο του 2022 στο Μόντρεαλ, στον Καναδά.

Πολιτική της ΕΕ για τις ακτές και τη θάλασσα

Η οδηγία-πλαίσιο για τη θαλάσσια στρατηγική αποτελεί τον περιβαλλοντικό πυλώνα της ολοκληρωμένης θαλάσσιας πολιτικής της ΕΕ, ο οποίος δημιουργήθηκε με σκοπό να ενισχυθεί η βιώσιμη ανάπτυξη της θαλάσσιας οικονομίας, σε συνδυασμό με την αποτελεσματικότερη προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος. Στόχος της οδηγίας ήταν η επίτευξη «καλής περιβαλλοντικής κατάστασης» των θαλάσσιων υδάτων έως το 2020, η συνεχής προστασία και διατήρησή της, και η αποτροπή τυχόν επιδείνωσης. Θεσπίζει ευρωπαϊκές θαλάσσιες περιφέρειες (της Βαλτικής Θάλασσας, του Βορειοανατολικού Ατλαντικού Ωκεανού, της Μεσογείου Θάλασσας και της Μαύρης Θάλασσας) και υποπεριφέρειες εντός των γεωγραφικών ορίων των υφιστάμενων περιφερειακών συμβάσεων για τις θάλασσες. Για την επίτευξη καλής περιβαλλοντικής κατάστασης έως το 2020, τα κράτη μέλη έπρεπε να αναπτύξουν στρατηγικές για τα θαλάσσια ύδατά τους με γνώμονα το οικοσύστημα, οι οποίες θα πρέπει να επανεξετάζονται ανά εξαετία. Επιπλέον, ένας κανονισμός για την ολοκληρωμένη διαχείριση των **παράκτιων ζωνών** ορίζει τις αρχές του ορθού παράκτιου σχεδιασμού και διαχείρισης που πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τα κράτη μέλη.

Το καθαρό νερό είναι απαραίτητο για τον άνθρωπο και τα υγιή οικοσυστήματα. Η Ευρωπαϊκή Ένωση, φυσικά, φαίνεται ότι δε μένει με δεμένα τα χέρια, αφού έχει κάνει κινήσεις για τη διασφάλιση της διαφύλαξής του. Σύμφωνα με τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος, η ρύπανση των υδάτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση μειώθηκε μεταξύ της δεκαετίας του 1990 και του 2010. Ωστόσο, η πρόοδος έχει επιβραδυνθεί με τη ρύπανση στο 58% των επιφανειακών υδάτων από το 2016. Επιπλέον, «καλή χημική κατάσταση» μπορεί να βρεθεί μόνο στο 42% των επιφανειακών υδάτινων σωμάτων και στο 77% των υπόγειων υδάτων. Στο ψήφισμα του 2020 σχετικά με την εφαρμογή της νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωση για τα ύδατα, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο κάλεσε την Επιτροπή να λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα για την επίτευξη καλής χημικής κατάστασης και να αναλάβει αποφασιστική δράση σε επίπεδο ΕΕ όταν οι Ευρωπαϊκές χώρες δεν πληρούν τα πρότυπα ποιότητας περιβάλλοντος. Τόνισε ότι οι ουσίες που επηρεάζουν το πόσιμο νερό, όπως οι ουσίες πολυφθοροαλκυλίου (PFAS) και ορισμένα φαρμακευτικά προϊόντα, θα πρέπει να αποτελούν προτεραιότητα για παρακολούθηση. Σύμφωνα με τη φιλοδοξία της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας για μηδενική ρύπανση, τον Οκτώβριο του 2022 η Επιτροπή υπέβαλε πρόταση για την αναθεώρηση των καταλόγων παρακολούθησης των ρύπων επιφανειακών και υπόγειων υδάτων που πρέπει να παρακολουθούνται και να ελέγχονται για την προστασία των γλυκών υδάτων. Η πρόταση επιδιώκει επίσης να διορθώσει τις ελλείψεις που εντοπίζονται στο τρέχον πλαίσιο όσον αφορά τη χημική ρύπανση των υδάτων και να διευκολύνει την ταχύτερη προσαρμογή στις επιστημονικές εξελίξεις, πρέπει να αποτελούν προτεραιότητα για παρακολούθηση. Σύμφωνα με τη φιλοδοξία της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας για μηδενική ρύπανση, τον Οκτώβριο του 2022 η Επιτροπή υπέβαλε πρόταση για την αναθεώρηση των καταλόγων παρακολούθησης των ρύπων επιφανειακών και υπόγειων υδάτων που πρέπει να παρακολουθούνται και να ελέγχονται για την προστασία των γλυκών υδάτων. Η πρόταση επιδιώκει επίσης να διορθώσει τις ελλείψεις που εντοπίζονται στο τρέχον πλαίσιο όσον αφορά τη χημική ρύπανση των υδάτων και να διευκολύνει την ταχύτερη προσαρμογή στις επιστημονικές εξελίξεις.

Οι επιπτώσεις της παγκόσμιας αλλαγής του κλίματος θα επιφέρει:

- ♦ Αλλαγή των βροχοπτώσεων (ανάλογα με την τοποθεσία και την εποχή)
- ♦ Αύξηση της έντασης των ακραίων συμβάντων (φαινόμενα πλημμύρας, συνθήκες ξηρασίας, κ.λπ.)
- ♦ Αυξημένη εξατμισοδιαπνοή
- ♦ Μειωμένο ποσοστό χιονοπτώσεων ως προς τη συνολική βροχόπτωση
- ♦ Μετατόπιση περιόδου χιονιού τήξης ως προς τη χειμερινή περίοδο
- ♦ Επιμήκυνση της ζεστής περιόδου

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

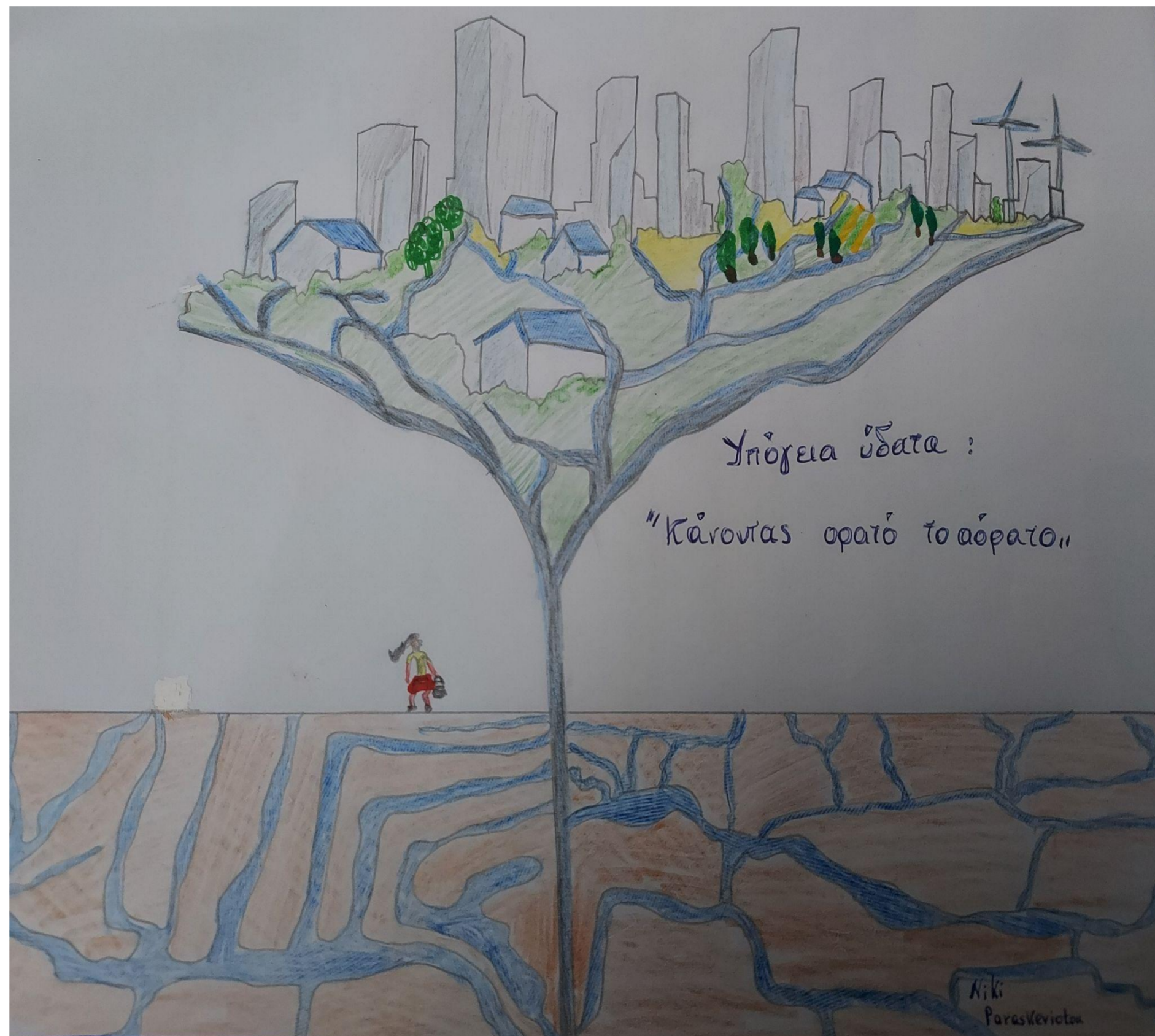
- <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/el/sheet/74/protection-et-gestion-des-eaux>
- https://environment.ec.europa.eu/topics/water/floods_en?pref_lang=el&trans=el
- <https://www.onmed.gr/yveia/story/340211/poso-antexoume-xoris-nero>
- <https://www.naturangr.gr/pos-enirazei-i-vpethermansi-tou-planiti-to-nero-klimatiki-allagi/>
- <https://www.europarl.europa.eu/topics/el/article/20230831STO04505/prolipsis-gia-ti-rupansi-ton-upogeion-kai-epifaneiakon-udaton-stin-ee>
- https://environment.ec.europa.eu/topics/water/drinking-water_en

Η αύξηση της μέσης στάθμης της θάλασσας

Η αύξηση της μέσης στάθμης της θάλασσας (τήξη πολικού πάγου, θερμική διαστολή των ωκεανών) θα επιφέρει:

- ♦ Εδαφική απώλεια παράκτιων περιοχών
- ♦ Εισβολή του θαλασσινού νερού στο υπόγειο υδροφόρο
- ♦ Αλλαγή σε εκβολές ποταμών

Με βάση τα σημερινά στοιχεία, η μέση αύξηση της στάθμης της θάλασσας προβλέπεται να είναι 24-30 εκατοστά μέχρι το 2065 και 40-63 εκατ. μέχρι το 2100 σε σχέση με την περίοδο αναφοράς 1986- 2005.

Υπόγεια ύδατα :
"Κάνοντας αρατό το αέρα."

Νέα οδηγία της ΕΕ για υψηλότερα πρότυπα στο πόσιμο νερό

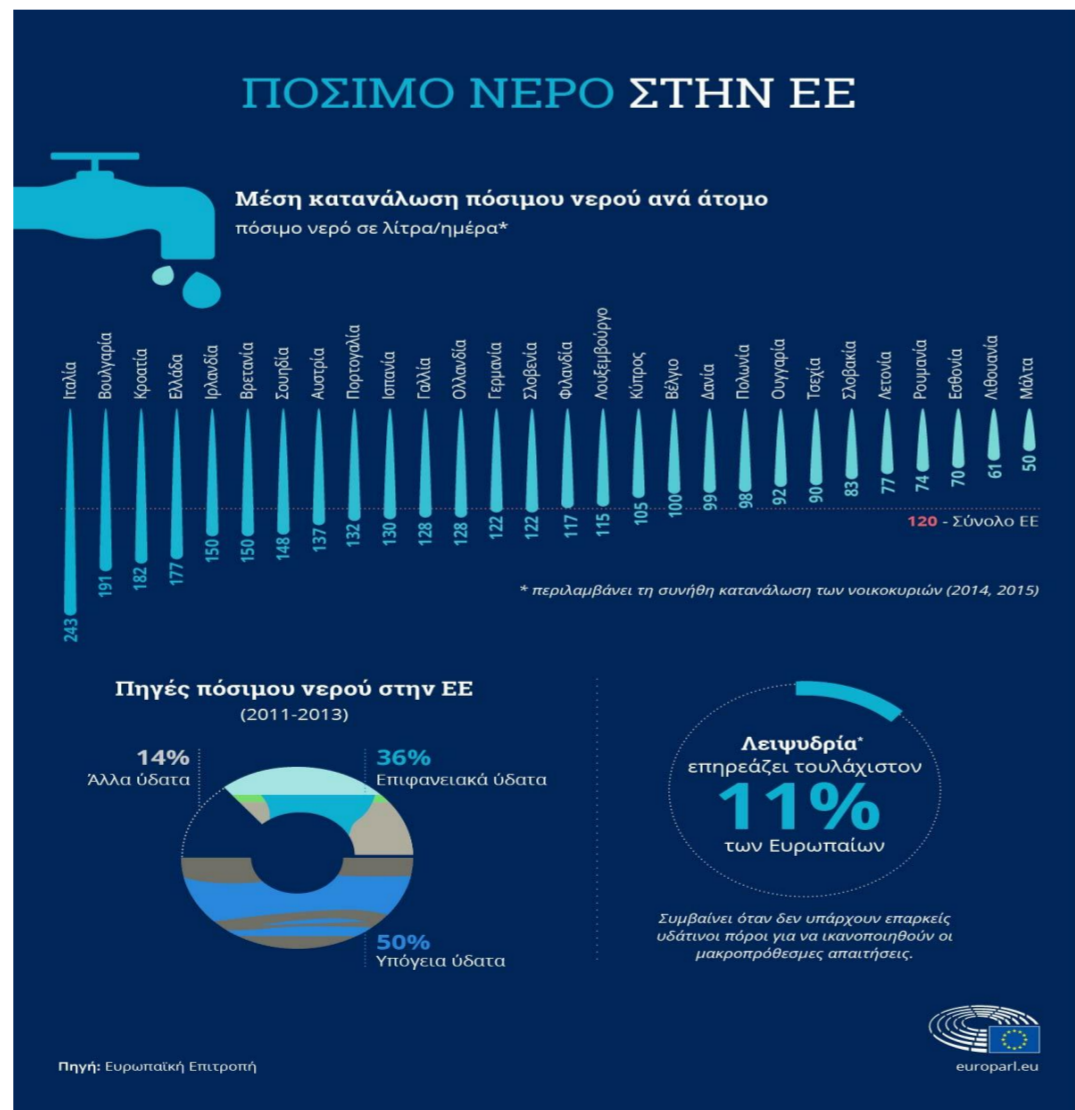
Το υψηλής ποιότητας, ασφαλές και επαρκές πόσιμο νερό είναι απαραίτητο για τη δημόσια υγεία και ευημερία. Εκτός από την κατανάλωση, το χρησιμοποιούμε και για πολλούς άλλους σκοπούς, όπως το πλύσιμο, το καθάρισμα, την υγιεινή ή το πόσιμα των φυτών μας.

Οι περισσότεροι άνθρωποι που ζουν στην ΕΕ έχουν ήδη πολύ καλή πρόσβαση σε πόσιμο νερό υψηλής ποιότητας, εν μέρει χάρη στην πολιτική της ΕΕ για πάνω από 30 χρόνια για την ποιότητα του πόσιμου νερού. Αυτή η πολιτική διασφαλίζει ότι το νερό που προορίζεται για ανθρώπινη κατανάλωση μπορεί να καταναλωθεί με ασφάλεια, οδηγώντας σε υψηλό επίπεδο προστασίας της υγείας.

Πλέον οι Ευρωπαίοι μπορούν να είναι βέβαιοι για τη βελτίωση της ποιότητας του πόσιμου νερού και της πρόσβασής τους σ' αυτό, καθώς οι νέες απαιτήσεις της αναθεωρημένης οδηγίας για το πόσιμο νερό αποτελούν τον κανόνα σε ολόκληρη την ΕΕ.

Οι νέοι κανόνες διασφαλίζουν ένα από τα **υψηλότερα πρότυπα στον κόσμο για το πόσιμο νερό**, σύμφωνα με τη φιλοδοξία για μηδενική ρύπανση που ανακοινώθηκε στην Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία.

Οι κανόνες αυτοί ανταποκρίνονται επίσης στην **πρώτη επιτυχημένη Ευρωπαϊκή Πρωτοβουλία Πολιτών «Right2Water»** υπέρ της βελτίωσης της πρόσβασης σε ασφαλές πόσιμο νερό για όλους τους Ευρωπαίους, η οποία συγκέντρωσε 1,6 εκατ. υπογραφές.

Πώς μπορούμε να επαναφέρουμε τη ζωή στα νερά μας;

Να είστε σοφοί στο νερό :
Λάβτε μέρος στην εκστρατεία της ΕΕ για να δείτε το νερό διαφορετικά. Από τις 29 Μαΐου, βουτήξτε στην καμπάνια #WaterWiseEU.

Κατανόηστε γιατί τα συστήματα υδρεύσεως της Ευρώπης βρίσκονται υπό αυξανόμενη πίεση. Μάθετε πώς μπορούμε να εργαστούμε όλοι μαζί για να μεταμορφώσουμε τον τρόπο διαχείρισης, χρήσης και εκτίμησης του νερού. Ανακαλύψτε γιατί πρέπει να προστατεύσουμε τη φύση και τα οικοσυστήματα που βρίσκονται στην καρδιά του κύκλου του νερού. Μάθετε για τις πολλές λύσεις νερού εκεί έξω και πώς μπορούμε όλοι να είμαστε μέρος της λύσης.

Μαζί, έχουμε ό,τι χρειάζεται για να το κάνουμε σωστά. Μπορούμε να διορθώσουμε τον κύκλο του νερού. Μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε αποτελεσματικά το νερό σε ολόκληρη την ΕΕ. Μπορούμε να διασφαλίσουμε ότι όλοι έχουμε πρόσβαση σε καθαρό και οικονομικά προσιτό γλυκό νερό. Τώρα είναι η ώρα να γίνετε #WaterWiseEU.

Λάβτε μέρος στη συζήτηση για το νερό στην **Πρόσκληση Εβδομάδας της ΕΕ 2024** . Ενδιαφέρεστε να γίνετε συνεργάτης της καμπάνιας; Περισσότερες λεπτομέρειες έρχονται στις αρχές Απριλίου.

Η επίδραση της κλιματικής αλλαγής στους υδάτινους πόρους

Ένα πρόβλημα, στο οποίο το νερό παίζει πρωταγωνιστικό ρόλο, είναι η υπερθέρμανση του πλανήτη, κάτι το οποίο αφορά το λιώσιμο των πάγων στις πολικές περιοχές και κατ' επέκταση την άνοδο της στάθμης της θάλασσας, κάτι που επηρεάζει το κλίμα της Ευρώπης και όχι μόνο. Κάτι τέτοιο έχει ως αποτέλεσμα, σταδιακά όλο και συχνότερα , περιοχές να πληττόνται από ακραία καιρικά φαινόμενα, όπως οι πλημμύρες από βροχοπτώσεις. Επίσης, οι περιοχές αποκτούν άνιση κατανομή διαθεσιμότητας νερού. Κάποια στατιστικά δεδομένα σχετικά με την επίδραση της κλιματικής αλλαγής στους υδάτινους πόρους, είναι τα εξής:

- ♦ Αλλαγή των βροχοπτώσεων (ανάλογα με την τοποθεσία και την εποχή)
- ♦ Αύξηση της έντασης των ακραίων συμβάντων (φαινόμενα πλημμύρας, συνθήκες ξηρασίας, κ.λπ.)
- ♦ Αυξημένη εξατμισοδιαπνοή
- ♦ Μειωμένο ποσοστό χιονοπτώσεων ως προς τη συνολική βροχόπτωση
- ♦ Μετατόπιση περιόδου χιονιού τήξης ως προς τη χειμερινή περίοδο
- ♦ Επιμήκυνση της ζεστής περιόδου

Στην Ε.Ε.

Μόνο 40% των επιφανειακών υδάτινων σωμάτων επιτυγχάνουν καλή οικολογική κατάσταση Σχεδόν 85% των υδάτων κολύμβησης είναι εξαιρετικής ποιότητας Πάνω από 90% τα αστικά λύματα αντιμετωπίζονται σύμφωνα με τα πρότυπα της ΕΕ

Στόχοι

Ο κύριος στόχος της ΕΕ είναι να διασφαλιστεί ότι όλοι οι Ευρωπαίοι έχουν πρόσβαση σε καλής ποιότητας και επαρκές νερό και να εγγυηθεί την καλή κατάσταση όλων των υδατικών συστημάτων σε όλη την Ευρώπη. Οι κανόνες της ΕΕ αποσκοπούν στη διασφάλιση της βιώσιμης διαχείρισης του νερού μακροπρόθεσμα, της μείωσης της ρύπανσης των υδάτων και της προστασίας των υδάτινων οικοσυστημάτων.

Οι πλημμύρες και οι στόχοι της ΕΕ

Οι πλημμύρες είναι οι πιο συχνές και πιο δαπανηρές φυσικές καταστροφές στην Ευρώπη. Γίνονται πιο συχνά λόγω της κλιματικής αλλαγής και έχουν καταστροφικές συνέπειες, θέτοντας σε κίνδυνο ζωές και οδηγώντας σε μεγάλες οικονομικές απώλειες. Οι πλημμύρες μπορούν επίσης να απεικονώσουν ρυθμούς που είναι αποθηκευμένοι στο έδαφος και να τους εξαπλώσουν ακόμη ευρύτερα. Οι πλημμύρες μπορεί επίσης να καταστρέψουν περιοχές υφιστάμενων και να μειώσουν τη βιοποικιλότητα.

Αναμένεται ότι τις επόμενες δεκαετίες είναι πιθανό να δομεί υψηλότερο κίνδυνο πλημμύρας στην Ευρώπη και μεγαλύτερες οικονομικές ζημιές. Με τα σωστά μέτρα, μπορούμε να μειώσουμε την πιθανότητα και να περιορίσουμε τον αντίκτυπό τους. Η ολοκληρωμένη διαχείριση του κινδύνου πλημμύρας πρέπει να επικεντρωθεί στη βιώσιμη διαχείριση των υδάτων και σε μέτρα που ενισχύουν την ανθεκτικότητα της φύσης και της κοινωνίας στα ακραία καιρικά φαινόμενα.

Η διαχείριση του κινδύνου πλημμύρας μπορεί να συμβαδίσει με την προστασία και την αποκατάσταση της φύσης και να προσφέρει οφέλη τόσο για τους ανθρώπους όσο και για τη φύση.

Στόχοι: Η ΕΕ στοχεύει στη μείωση και τη διαχείριση των κινδύνων που ενέχουν οι πλημμύρες για την ανθρώπινη υγεία, το περιβάλλον, την πολιτιστική κληρονομιά και την οικονομική δραστηριότητα.

Οι κύριοι πυλώνες της πολιτικής της ΕΕ για το πόσιμο νερό είναι:

- Προστασία της ανθρώπινης υγείας διασφαλίζοντας την ποιότητα του νερού που προορίζεται για ανθρώπινη κατανάλωση
- Διασφαλίζει ότι η ποιότητα του πόσιμου νερού ελέγχεται μέσω προτύπων που βασίζονται στα πιο πρόσφατα επιστημονικά στοιχεία
- Εξασφάλιση αποτελεσματικής και αποτελεσματικής παρακολούθησης, αξιολόγησης και επιβολής της ποιότητας του πόσιμου νερού
- Να παρέχει στους Ευρωπαίους επαρκή, έγκαιρη και κατάλληλη πληροφόρηση και να βελτιώσει την πρόσβαση σε νερό που προορίζεται για ανθρώπινη κατανάλωση

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΕΛ ΡΙΟΥ 30/03/2024

Μοδέ Στέλλα

Υπεύθυνη καθηγήτρια:
Νίκη Παρασκευιώτου

Ευρωπαϊκο Κοινοβούλιο: Νερό και κλιματική αλλαγή

Γενικά, λόγω της σχέσης του νερού με την κλιματική αλλαγή και την υπερθέρμανση του πλανήτη, ανά τα χρόνια αυξάνεται ραγδαία η πολυτιμότητά του και αναδεικνύεται η ζωτική του σημασία, όχι μόνο σχετικά με την πόση του, αλλά και με τις καλλιέργειες, τη σωστή υγιεινή, κτλ.

Ένας, λοιπόν σημαντικός κίνδυνος, είναι αυτός της μόλυνσης. Η αύξηση της θερμοκρασίας των υδάτων και η μικρότερη ροή των ποταμών θα επηρεάσουν την ποιότητα του νερού. Τα αυξημένα ακραία φαινόμενα βροχόπτωσης και οι αστραπιαίες πλημμύρες αυξάνουν τον κίνδυνο μόλυνσης από την υπερεξίχηση της απορροής των ομβρίων υδάτων και τις έκτακτες εκκενώσεις από τις μονάδες επεξεργασίας λυμάτων.

Όλα τα παραπάνω θα έχουν ως αποτέλεσμα:

- Λιγότερο από το 1% των παγκόσμιων υδάτινων πόρων που διατίθενται για κατανάλωση από τον άνθρωπο
- Πάνω από 1,2 δισεκατομμύρια άνθρωποι δεν έχουν πρόσβαση σε ασφαλές πόσιμο νερό!

Για τη μόλυνση του περιβάλλοντος (υπερθέρμανση του πλανήτη), φυσικά, και κατ' επέκταση για τη μόλυνση του νερού, δεν ευθύνεται άλλος, παρά μόνο το ανθρώπινο είδος. Συγκεκριμένα, όσον αφορά το νερό, ο ανθρώπινος παράγοντας επηρεάζει άμεσα τον κύκλο του νερού. Εισχωρεί, μολύνοντας την ατμόσφαιρα με πολλαπλούς τρόπους [καυσαέριο, χημικά αέρια (σπρέι όπως λακ, κολώνια...) κτλ.], και εν συνεχεία αυτού, η βροχή , όπως και ήδη χαρακτηριστικά όξινη, είναι μολυσμένη, το νερό κατ' επέκταση μολύνεται. Κάτι τέτοιο επηρεάζει άμεσα το περιβάλλον και έμμεσα, τα ζώα και τους ανθρώπους, αφού αν λάβουμε υπόψη την τροφική αλυσίδα, το μολυσμένο νερό, κατά πάσα πιθανότητα θα καταλήξει στην τροφή μας/γενικά στο σώμα μας.